

Critical Music Histories Group //
Ομάδα Κριτικής Μουσικής Ιστοριογραφίας

1^η Ανοιχτή Συνάντηση / Ημερίδα γνωριμίας
Τμήμα Μουσικών Σπουδών Α.Π.Θ.
Κυριακή 22 Ιουνίου 2014
10:00 – 15:00

Πρόγραμμα:

- 10:00 Άφιξη / γνωριμία με την ομάδα
- 10:30 «Προοπτικές για μια ριζοσπαστική μουσική ιστοριογραφία» (Δανάη Στεφάνου)
- 11:00 «Διερεύνηση της μεθοδολογίας των 'προφορικών αφηγήσεων' στην ιστοριογραφία του ελεύθερου μουσικού αυτοσχεδιασμού. (Αννα Παπουτσή)

Διάλειμμα – Συζήτηση

- 11:50 «Ο λόγος του ήχου και ο ήχος του λόγου: Extreme metal και χριστιανική αισθητική» (Αλέξης Κακουλίδης)
- 12:20 «Κοινωνία, ιδεολογία και πολιτική στις τελευταίες όπερες του W. A. Mozart. Η περίπτωση του Don Giovanni και του Μαγικού Αυλού» (Αλεξάνδρα Καραμούτσιου)
- 12:50 «Ο Erik Satie και τα *Vexations*: Μία αναδρομική θεώρηση» (Ευδοξία Ράγκου)

Διάλειμμα – Συζήτηση

- 13:30 «Τα καλλιτεχνικά καμπαρέ της Μονμάρτης (1880-1900): Η άνοδος της λαϊκής διασκέδασης μέσα στις κοινωνικές συνθήκες του τέλους του 19ου αιώνα.» (Γεωργία Παζαρλόγλου)
- 14:00 «Ιστορικοί, κοινωνικοί, καλλιτεχνικοί, και γεωγραφικοί παράγοντες βάσει των οποίων διαμορφώνονται τα ελληνικά ανεξάρτητα μουσικά ρεύματα» (Πάνος Λαδάς)
- 14:30 Προγραμματισμός επόμενων δραστηριοτήτων, συνεργασίες, μελλοντικοί στόχοι

Η Ομάδα Κριτικής Μουσικής Ιστοριογραφίας (Critical Music Histories Group) συστάθηκε τον Ιανουάριο του 2014 στο Τμήμα Μουσικών Σπουδών

Α.Π.Θ., σε συνεργασία με φοιτήτριες και φοιτητές μεταπτυχιακού και προπτυχιακού επιπέδου, καθώς και αποφοίτους του Τμήματος.

Τα ερευνητικά αντικείμενα της ομάδας καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα πεδίων, ειδών και ιστορικών περιόδων, αλλά επικεντρώνονται σε τρεις κοινούς και σαφώς αναγνωρίσιμους στόχους:

- Την ανίχνευση και ιστορική αποτύπωση πολλαπλών, υποκειμενικά διαμορφωμένων, ή/και λιγότερο γνωστών όψεων της μουσικής, με έμφαση στις ανεξερεύνητες μουσικές πρακτικές
- Την σκιαγράφηση σύγχρονων προβληματικών πάνω στα πλαίσια συγκρότησης κυρίαρχων αφηγήσεων της Ιστορίας της Μουσικής
- Τον συνεχή, συστηματικό προβληματισμό πάνω σε βασικά επιστημολογικά ερωτήματα όπως: Τι συνιστά έγκυρη, αξιολογη ιστορική καταγραφή; Πότε; Πού; Γιατί; Από ποιούς, και για ποιούς;

Αποβλέπουμε έτσι σε ριζικές, αναθεωρητικές προσεγγίσεις πάνω στη μουσική, τον ήχο και το θόρυβο, την υψηλή και χαμηλή κουλτούρα, τον ρόλο και την εκπροσώπηση του μουσικού σώματος στην κοινωνία, τη σημασία της μουσικής (αυτο)βιογραφίας, την αξία των προφορικών, άγραφων ή κοινωνικά «αόρατων» ιστοριών της μουσικής πράξης, και τη σχέση ανάμεσα στις καλλιτεχνικές πρακτικές και την καθημερινή ζωή σε διαφορετικά πολιτισμικά πλαίσια.

Παράλληλα, προωθώντας ένα πρότυπο τρόπο λειτουργίας και συνεργατικής έρευνας, η ομάδα απαντά δημιουργικά σε μια σειρά από ευρύτερες προκλήσεις και ανάγκες:

- Στήριξη, ανάδειξη και προώθηση της πρωτότυπης φοιτητικής έρευνας σε όλα τα επίπεδα, από το προπτυχιακό μέχρι και το μετα-διδαστορικό
- Προώθηση ομαδικών και συνεργατικών πρωτοβουλιών μεταξύ φοιτητών διαφορετικών επιπέδων, και μεταξύ φοιτητών και διδασκόντων, με απώτερο στόχο τη διεπιστημονική, διαπανεπιστημιακή και διεθνή συνεργασία με ενδιαφερόμενους ερευνητές
- Ουσιαστική ερευνητική συνεισφορά στην εγχώρια μουσικολογική κοινότητα, μέσα από την εφαρμογή και εδραίωση καινοτόμων και προσαρμοσμένων μεθοδολογιών έρευνας
- Ανάδειξη και τεκμηρίωση παραγνωρισμένων ή αμφισβητούμενων μουσικών πρακτικών και φορέων, τόσο σε τοπικό όσο και σε διεθνές επίπεδο.

Συμμετέχοντες ερευνητές:

Αλέξης Κακουλίδης (υποψήφιος διδάκτωρ Α.Π.Θ.)

Αλεξάνδρα Καραμούτσιου (απόφοιτος Α.Π.Θ. / Ε.Κ.Π.Α.)

Πάνος Λαδάς (υποψήφιος διδάκτωρ Α.Π.Θ.)

Γεωργία Παζαρλόγλου (προπτυχιακή φοιτήτρια Α.Π.Θ.)

Άννα Παπουτσή (υποψήφια διδάκτωρ Α.Π.Θ.)

Ευδοξία Ράγκου (απόφοιτος Α.Π.Θ. / Univ. of Huddersfield, μεταπτυχιακή φοιτήτρια New School for Social Research)

Δανάη Στεφάνου (Επίκουρη Καθηγήτρια Α.Π.Θ.)

Βιογραφικά συμμετεχόντων:

Ο **Αλέξιος Κακουλίδης** γεννήθηκε στη Θεσσαλονίκη το 1981. Σπούδασε φλάουτο και ανώτερα θεωρητικά στη Θεσσαλονίκη (Δημοτικό Ωδείο, Ωδείο "Μελωδία") και στη Γλασκόβη (Royal Scottish Academy of music and drama), μουσικολογία και φιλοσοφία στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, όπου και είναι υποψήφιος διδάκτορας στο Τμήμα Μουσικών Σπουδών. Το πεδίο των ερευνητικών ενδιαφερόντων του περιλαμβάνει τη σχέση λόγου και ήχου, τη σχέση θρησκείας και μουσικής ιδιαίτερα μέσα από μουσικά ιδιώματα της ποπ κουλτούρας, τη φιλοσοφία και την αισθητική της μουσικής. Έχει διδάξει φλάουτο και θεωρητικά της μουσικής σε ωδεία και μουσικά εργαστήρια στην Κομοτηνή, τη Θεσσαλονίκη και τα Γιαννιτσά.

Η **Αλεξάνδρα Καραμούτσιου** γεννήθηκε στη Θεσσαλονίκη το 1987. Σε ηλικία 10 ετών ξεκινά τις μουσικές σπουδές της σε ωδείο της Θεσσαλονίκης μαθαίνοντας βιολί, ενώ αργότερα φοιτά στο Μουσικό Σχολείο Θεσσαλονίκης. Το 2004 εισάγεται στο τμήμα Μουσικών Σπουδών του Α.Π.Θ ενώ το 2009 ξεκινά η επαφή της με τη φιλοσοφία της μουσικής μέσα από τα μαθήματα της Δανάης Στεφάνου. Η ενασχόληση με το παραπάνω πεδίο γίνεται πιο εντατική κατά την εκπόνηση της Διπλωματικής της εργασίας με τίτλο: «Ο John Cage και ο επαναπροσδιορισμός του Μουσικού έργου στον 20ο αιώνα: μία κριτική προσέγγιση στο 4',33''» την οποία ολοκληρώνει το 2011. Την ίδια χρονιά ολοκληρώνονται οι ωδειακές σπουδές της στο βιολί ενώ παράλληλα έχει επέλθει η πρώτη επαφή με την πειραματική μουσική και τον «ελεύθερο» αυτοσχεδιασμό και πάλι μέσα από μαθήματα του Α.Π.Θ. Η αναζήτηση των διευρυμένων τεχνικών και των ανοιχτών μορφών έκφρασης συνεχίζεται στην Αθήνα, όπου είχε την τύχη να συμμετέχει στα "Open Score Project I" και "Open Score Project II" ενώ παράλληλα συνεχίζει τις μουσικολογικές της σπουδές στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα του ΕΚΠΑ με τίτλο: Μουσική, Κουλτούρα και Επικοινωνία, Ανθρωπολογικές και Επικοινωνιακές προσεγγίσεις της μουσικής. Εκεί έρχεται σε επαφή με την κοινωνιολογία και ανθρωπολογία της μουσικής και έκτοτε προσπαθεί να αναζητήσει τις πολύπλευρες διασυνδέσεις των μουσικών εννοιών και πρακτικών σε φιλοσοφικό-κοινωνικό επίπεδο.

Ο **Παναγιώτης Λαδάς** γεννήθηκε το 1981 στην Κόρινθο. Το 2005 αποφοίτησε από την σχολή Γεωτεχνολογίας και Περιβάλλοντος της Κοζάνης και το 2012 από την κατεύθυνση Σύνθεσης του τμήματος Μουσικών Σπουδών του ΑΠΘ. Έχει συμμετάσχει σε διάφορα σχήματα, με γνωστότερα από αυτά τους Postblue, Masine like Koma, Datsoutsun και beaTol & the Eagol. Ασχολείται μεταξύ άλλων με την μελέτη των γενεσιουργών παραμέτρων της κάθε είδους (καλλιτεχνικής ή μη) δημιουργικής διαδικασίας.

Η **Γεωργία Παζαρλόγλου** γεννήθηκε στη Θεσσαλονίκη το 1990. Σε ηλικία 12 ετών ξεκινά τη μουσική της ενασχόληση με την κιθάρα και αργότερα το μοντέρνο τραγούδι (κινηματογραφικό και μιούζικαλ) και το πιάνο σε ωδειακό επίπεδο. Το 2008 ξεκινά τις πανεπιστημιακές της σπουδές στο τμήμα Μουσικών Σπουδών του Α.Π.Θ με κύριο ενδιαφέρον την ιστορική μουσικολογία και την

αισθητική και τη συνάφειά τους με κοινωνικές και πολιτικές πτυχές της ανθρώπινης ζωής. Η θεωρητική έρευνά της και οι καλλιτεχνικές της ενασχολήσεις εστιάζουν στην ανάδειξη της δημιουργικότητας όχι μέσα από τα κυρίαρχα θεσμικά πλαίσια, αλλά μέσα από την απτή αδιαμεσολάβητη καθημερινή εμπειρία στις κοινότητες των ανθρώπων.

Η **Άννα Παπουτσή** αποφοίτησε το 1998 από το τεχνικό επαγγελματικό λύκειο Επανομής/Θεσσαλονίκης. Το 2003 πήρε το πτυχίο λογιστικής του Τ.Ε.Ι. Καβάλας και έπειτα από το 2004 έως το 2009 σπούδασε στην Καλών Τεχνών του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης στο τμήμα Μουσικών Σπουδών, από όπου και αποφοίτησε. Το 2012 ολοκλήρωσε τις μεταπτυχιακές σπουδές της στο διατμηματικό μεταπτυχιακό του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, τμήμα Επικοινωνίας και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης και τμήμα Μουσικών Σπουδών με τίτλο: Μουσική κουλτούρα και επικοινωνία: Ανθρωπολογικές και επικοινωνιακές προσεγγίσεις της μουσικής. Από το 2013 είναι υποψήφια διδάκτορας του Τμήματος Μουσικών Σπουδών του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Παράλληλα με τις ακαδημαϊκές σπουδές, ολοκλήρωσε και τις ωδειακές σπουδές ανωτέρων θεωρητικών (ειδικό αρμονίας, αντίστιξης, φούγκας), καθώς και πτυχίο φλάουτου. Το ερευνητικό ενδιαφέρον της κινείται γύρω από τη μουσική του ελεύθερου αυτοσχεδιασμού και των προφορικών - αφηγηματικών τρόπων καταγραφής της ιστορίας του.

Η **Ευδοξία Ράγκου** γεννήθηκε και μεγάλωσε στην Έδεσσα, όπου και ξεκίνησε μουσικές σπουδές στο Δημοτικό Ωδείο. Σπούδασε μουσικολογία στο Τμήμα Μουσικών Σπουδών του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Αμέσως μετά την αποφοίτησή της ξεκίνησε και ολοκλήρωσε ένα μεταπτυχιακό πρόγραμμα στο University of Huddersfield στο Ηνωμένο Βασίλειο. Κατά την διάρκεια σπουδών της στη Θεσσαλονίκη ήρθε σε επαφή με τους κλάδους της Κριτικής και Νέας Μουσικολογίας, γεγονός που την οδήγησε στο να αποφασίσει να εξειδικευτεί σε ζητήματα ιστορικότητας και εξερευνήσει την έννοια της αφηγηματικής ροής στο ιστοριογραφικό πλαίσιο του 20ού αιώνα. Έχει γίνει δεκτή για περαιτέρω μεταπτυχιακές σπουδές στο New School for Social Research της Νέας Υόρκης (φθινόπωρο 2014) και σκοπεύει να εξελίξει την έρευνά της σε διδακτορικό επίπεδο. Παράλληλα, η επαφή της με την πειραματική μουσική, ως μάθημα στο προπτυχιακό και ως πράξη στο μεταπτυχιακό, την βοήθησαν να κατευθύνει το ενδιαφέρον της για την έννοια του ήχου προς αυτή την κατεύθυνση. Συμμετέχει σε μικρά σχήματα πειραματικής μουσικής και έχει ξεκινήσει να ασχολείται με την σύνθεση ηλεκτρονικού ήχου μέσω της χρήσης γλώσσας προγραμματισμού.

Η **Δανάη Στεφάνου** είναι Επίκουρη Καθηγήτρια Ιστορικής Μουσικολογίας στο Τμήμα Μουσικών Σπουδών Α.Π.Θ. Σπούδασε μουσικολογία και πιάνο στο Nottingham και το Λονδίνο, και εργάστηκε για αρκετά χρόνια στο Royal Holloway, University of London, ως συντονίστρια στα ερευνητικά προγράμματα Chopin's First Editions Online και Online Chopin Variorum Edition, διδάσκοντας παράλληλα ένα ευρύ φάσμα ιστορικών, αναλυτικών και εθνομουσικολογικών μαθημάτων. Είναι μέλος του ηλεκτροακουστικού ντούο *acte vide*, και συμπράττει όσο πιο συχνά μπορεί με καλλιτέχνες από την Ελλάδα και το εξωτερικό. Οι δημοσιεύσεις της περιλαμβάνουν άρθρα σε έγκριτα περιοδικά

(Journal of the Royal Musical Association, Journal of Interdisciplinary Music Studies κ.α.), κεφάλαια στους υπό έκδοση τόμους Cambridge Companion to Film Music (C.U.P.) και Made in Greece: Studies in Greek Popular Music (Routledge), καθώς και λήμματα για σύγχρονους Έλληνες μουσικούς στην αναθεωρημένη έκδοση του Grove Music Online. Έχει επίσης μεταφράσει και επιμεληθεί την πρώτη ελληνική έκδοση του βιβλίου *Πειραματική Μουσική* του Michael Nyman (Εκδόσεις Οκτώ). Αυτή την εποχή συντονίζει το ερευνητικό πρόγραμμα “Ο Ελευθερος Μουσικός Αυτοσχεδιασμός στα Ελληνικά Πανεπιστήμια” (Επιτροπή Ερευνών Α.Π.Θ.) με στόχο την κριτική αποτύπωση αυτοσχεδιαστικών μουσικών πρωτοβουλιών που αναπτύχθηκαν γύρω από πανεπιστημιακά πλαίσια, από το 1985 μέχρι σήμερα. Ταυτόχρονα, συνεργάζεται με το συγχρηματοδοτούμενο από την Ευρωπαϊκή Ένωση πρόγραμμα COINVENT (Concept Invention Theory), διερευνώντας τις εφαρμογές και απολήξεις της κοινωνικής δημιουργικότητας στο μουσικό αυτοσχεδιασμό. Ενδιαφέρεται ιδιαίτερα για τα σημεία επαφής μεταξύ μικρο-ιστορικής έρευνας, εθνογραφίας και κριτικής επιστημολογίας, και για κάθε είδους διεπιστημονική προσέγγιση που φέρνει λίγο πιο κοντά τη θεωρία με την πράξη.